

UKF

Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut

Lokalhistorisk forskning

Föreläser om resultat och nyheter

Inbjuder till exkursioner och studiebesök

Bygger upp databaser där praktiskt taget allt registreras

Producerar böcker och tidskrifter inom våra ämnesområden

Nyhetsbrev 2-3 ggr om året. Även digitalt för dem som önskar

Mycket stor hemsida på internet: www.ukforsk.se

Medlemsavgift 150:- från 2009 insättes på pg 27 58 94-4

ukf@ukforsk.se 08-582 40 515 www.ukforsk.se

Rev. 2010-10-18

Föreningen för Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut (UKF) är en sammanslutning av historie- och arkeologi-intresserade personer inom och utanför Upplands-Bro. Medlemmarna ägnar sig framförallt åt lokalhistoriska studier men ofta blir det också kulturhistoria i allmänhet. Tillsamman är vi idag ca 300 aktiva och stödjande medlemmar. Somliga bedriver egna studier inom självvalda områden, andra hjälper till med renskrivning, fotodokumentation, hjälper till med guidning och exkursioner. Många följer verksamheten genom att delta i våra aktiviteter. Andra betalar medlemsavgiften för att genom nyhetsbrev få del av vad som händer inom vår lokalhistoriska forskning. De som bor i andra delar av landet kan genom medlemsinformationen och hemsidan hålla kontakt med i sin tidigare hembygd. Nyhetsbrevets upplaga är 400 ex när vi inleder det 24:e verksamhetsåret.

Sedan 1996 är vår webbsida en rik källa för den historieintresserade med artiklar inom såväl ren lokalhistoria som rikshistoria och kulturella aktualiteter. När vi började var vi en av de allra första hembygdsföreningarna med denna informationsteknik. Vi får ibland kontakt med svenskar ute i världen som läser vår hemsida och kommer med frågor.

År 1990 gjorde vi vår första hembygdsbok. 1998 började vi använda vår egen metod för framställning av böcker i små upplagor, dvs i hundratal i stället för tusental. Fram till 2004 framställde vi 20-talet böcker och skrifter åt oss själva, ideella föreningar och privatpersoner. Tryckeriernas teknik har nu utvecklats så att även de kan trycka böcker digitalt i hundratal. Vi hänvisar nu till den allra senaste metoden som gör det möjligt att utan programmeringskunskap göra böcker i vanlig ordbehandlare. Textfilen skickas sedan till ett tryckeri eller till ett bokbinderi. Man kan själv skrivit ut varje exemplar på laserskrivare som medger dubbelsidig utskrift. Kanske en renässans för att själv binda böcker? I denna folder finns exempel på vad vi sysslar/sysslat med.

Projekt Genomförda eller under utveckling. - Några exempel.

Aktuella forskningsprojekt

Att läsa de äldsta kartorna med dåtida ögon

Teckenförklaringar finns inte. Grundprincip: "kartan visar vägen". Det som var självklart på 15-1600-talen måste vi nu själva försöka förstå. Officiell forskning finns inte. De förslag vi kommer på publiceras vid föreläsningar och med hemsidan som bollplank.

Olaf Haraldsons besök i Svitjod åren 1007-08

Två isländska sagors texter analyseras och värderas inför det faktum att landhöjningen ändrat på geografin. Varför har den isländska texten i sagan ständigt manipulerats beträffande vädersträcksanvisningar vid översättningar till svenska ända in på 1990-talet? Inga raka besked på den frågan har angivits av de som är kunniga i saken.

1809 - Ny Regeringsform

Vad hände egentligen när konstitutionsutskottets förslag till ny regeringsform skulle godkännas av riksdagen den 6 juni? Hur kommer det sig att regeringsformens tillkomst inte nämns i ett högst officiellt uttalande under rubriken Vad hände Märkesåret 1809? Ett mycket stort antal dokument presenteras på UKF:s hemsida och i en tryckt skrift. Flera riksdagsprotokoll, kungens lagstridiga tal inför bondeståndet återges i original.

Det medeltida Fornsigtuna

Fem säsongers grävningar 1984-88 visade enbart forntida byggnader. Men det som inspirerat till grävningarna var rester av medeltida stenmurar och torn, som beskrivits i såväl Rannsakningarna på 1600-talet som i Aschaneus skrift från 1612. Problemet är att i redovisningen efter utgrävningarna gjordes ett försök att identifiera de medeltida lämningarna med de forntida. Detta hindrade sedan den forskare, som höll på med en omarbetning av Uppsala domkapitels historia att sammankoppla gamla idéer om Fornsigtuna som ett biskopssäte för de första biskoparna i Sigtuna, eftersom de medeltida lämningarna enligt den arkeologiska undersökningen var vikingatida. De medeltida har troligen legat i herrgårdsparken. För att komma vidare krävs undersökningar där. Eftersom man aldrig lyckats hitta någon biskopsborg i Sigtuna stad står nu för hoppningarna till Fornsigtuna enligt förespråkare för den arkeologiska forskningen

Tidigare forskningsprojekt

Ärkebiskopsborgen vid Stäket

År 1988 inledde UKF ett samarbete med av läns- och riksantikvarieämbetena. UKF åtog sig ombesörja kartering av ruinkullen. Den gjordes åt UKF med modernaste apparatur av Geodimeter AB på sponsorbasis. Vretmaskin AB ställde på samma sätt apparatur till förfogande för en videofilmning av ett underjordiskt valv. Marinarkeologiska undersökningar har gjorts av LM-DYK. Dessa fullföljdes av Kjell-Ove Mattsson, Ramnäs. Med pengar från Stiftelsen Upplands-Bro Fornforskning har funna stockar daterats till 1360-tal och 1450-tal. En databas med 262 historiska handlingar har upprättats, däribland samtliga registrerade handlingar i Riksantikvarieämbetets arkiv. En viss del av materialet publicerades i vår bokserie Vad hände egentligen? Del 1, 1990. Se även hemsidan.

Hålvägarna vid Kalmarsand

En karta över mellansveriges största hålvägssystem har gjorts åt oss av Geodimeter AB. Hålvägar är gamla ridvägar som huvudsakligen uppstått av sig självt när ryttare och vandrare färdats i sandig jord. Ett dussintal parallella vägar med upp till 4-5 meters djup. Dessa vägar användes före de kartlagda vägarna från 1600- och 1700-talen. I Kulturmiljödelen av Svensk Nationalatlas finns de med som nr ett i en förteckning av 133 äldre vägmiljöer.

Journal för hushållningen 1776 - 1813

En stor samling häften med råd och rön för lantushållningen har återfunnits i Håbo-Tibble. Tidskriften utgavs regelbundet av Patriotiska Sällskapet fram till 1813. Sällskapet och Lantbruksakademien har ställt saknade artiklar till UKF:s förfogande, varför nu samtliga artiklar, över 2000, fått en längre eller kortare sammanfattande beskrivning på modern svenska av Gudrun Sandén.

Artiklarna finns dels i vår databas med många sökmöjligheter, dels i bokform, 3 volymer om totalt 768 sidor. Ca 120 ritningskonstruktioner, samtliga månatliga väderlekstabeller och ett stort antal boksidor i faksimil sammanlagt över 600 illustrationer. Förutom innehållsförteckning är artiklar ordnade under 20 ämnen. Ett slagordregister med 616 sakord, 532 orter, 443 författare, 313 utvalda personer ger över 9000 hänvisningar till artiklarna. Ca 12 ex kvar av upplagan. I databasen erbjuds fri sökning direkt på ord i texten. På några sekunder genomsöks alla artiklarna, vars textinnehåll visas på datorskärmen Vi arbetar nu på en internetversion. De lokalt återfunna häftena, nästan hälften av utgivningen, förvaras i Bro bibliotek.

Gårdsarkiv – Brogårdsarkivets äldre handlingar 1571-1930 finns på hemsidan och som bok i A4-format (714 s.) Handlingarna har moderniserat språk i förkortad form. Ägs av Bro-Lossa hembygdssällskap efter familjen Reuterskiölds donation våren 2007. UKF arbetar också med Almarestäkets och Ådös arkivsamlingar. Handlingarna registreras i databas och kodas för effektivare sökning. Handlingarna sorteras i pärmar och mappar. Materialet finns i viss utsträckning redan tillgängligt på hemsidan och biblioteket.

Svenngårdssamlingen

Genom en donation till kommunen år 1970 av framlidne Herman Svenngård, Kungsängen, förfogar kommunens bibliotek över en enastående hembygdssamling med såväl böcker som arkivalier. UKF är sedan länge sysselsatt med registrering och kodning av tusentals arkivhandlingar som ingick i donationen. De flesta gårdar i Kungsängen och Västra Ryd är samlade i ett 20-tal pärmar. Även domboks- och vissa sockenprotokoll hade Svenngård samlat i pärmar. År 2001 har innehållet i 25 pärmar sammanfattats på moderniserad svenska. Innehållsförteckningar har upprättats för varje pärm. Vårt arbete med samlingen finns i sökbar form på vår hemsida och i vår databas.

Gamla handstilar

För att kunna läsa dokument från 1800-talets början och tidigare måste man behärska den gamla "tyska" skriv- och tryckstilen. När UKF utannonserade en studiecirkel i ämnet 1991 anmälde sig ca 30 personer. Kunskaperna kommer till användning både vid enskild släktforskning och vid läsning av arkivhandlingar i såväl Svenngårdssamlingen som i

UKF:s eget material. En mindre grupp har arbetat med bygdens egna handlingar.

Medeltida orter

Hösten 1994 genomfördes en studiecirkel kring den medeltida orterna i Bro härad i boken Attundaland nr 7 i Riksantikvarieämbetets serie Det Medeltida Sverige. Med lärare från Riksantikvarieämbetet fick deltagarna en mycket sakkunnig inblick i problemställningarna kring tolkningen av de gamla jordeböckernas upplysningar om gårdarnas ekonomi. Med detta material kan man följa bygdens utveckling fram till slutet av Gustav Vasas tid. Se våra jordeboksregister på hemsidan.

Skolans historia i Upplands-Bro

UKF tog initiativ till en dokumentation av våra skolor. Ruben Lindberg, pensionerad rektor med anställning i kommunen sedan 1940-talet och med lång kommunalpolitisk verksamhet åtog sig att gå igenom alla handlingar rörande skolväsendet alltsedan de äldsta sockenstämmoprotokollen fram till början av 90-talet. Resultatet publicerades i vår bokserie Vad hände egentligen? Del 2. 1992.

Boken om Aschaneus

Ett stort projekt var utgivningen av boken om Aschaneus 1993. Aschaneus utnämndes till riksantikvarie 1630. Eftersom han var uppväxt i Aske by i Håtuna innehåller hans skrifter många uppgifter om vår bygd. Ett omfattande handskrivet manuskript hade under 60 års tid tagits fram av Göran Strömbäck. Med en stor portion ideellt arbete producerades boken med UKF:s datorutrustning 1993. Tidigare ej tryckta skrifter och samlade historiska faktaupplysningar är nu tillgängliga för forskningen. Boken omfattar 780 sidor. Utgiven av Upplands Väsby hembygdsförening. UKF har den till försäljning.

Vad hände egentligen? - UKF:s bokserie ersätts numera av tryckta häften

I bokserien Vad hände egentligen? har vi möjlighet att publicera resultaten av våra studier i bygdens historia. Bokutgivningen är en viktig inkomstkälla. Artiklarna är ofta en fördjupning av sådant som står att läsa i kommunens hembygdsbok Det hände i Upplands-Bro. Många källdokument återges med moderniserad svenska. Läsarna har genom serien en möjlighet att själva besvara frågan: Vad hände egentligen?

Varje bok har ett tema. Dessutom finns ett antal fristående "tidsbilder" som på olika sätt belyser vår bygds historia. Böckernas teman har hittills varit "Almarestäket och Stockholms blodbad", "Skolans historia i Upplands-Bro" och "Dalupproret 1743" ("Stora daldansen"). Delar av dem finns på hemsidan. Ersätts numera av en stor mängd småskrif-ter.

Vi skriver i Upplands-Bro

Kulturnämndens skriftserie från 1979-82 har bearbetats och finns nu på UKFs hemsida, till vilken det finns länk från biblioteken.

Ortsbor berättar

UKF förfogar över ca 140 kassetband med intervjuer med Upplands-Bro-bor eller personer som har varit verksamma i bygden. De äldsta är från 1950-talet. Denna rika skatt är nu dokumenterad i skrift. Även ett 30-tal band ur kulturnämndens samlingar har fått en sammanfattande beskrivning, liksom de intervjuer som gjordes i Närradion för

några år sedan. Register över sagesmän, ämnesområden, omnämnda personer och orter presenteras på såväl papper som datorskärm. Texterna är åtkomliga genom s.k. fritextsökning på vår egen dator och på vår hemsida. Tryckta upplagan är fyra ex.

Kyrkan som statens informationskanal till svenska folket

I århundraden förmedlade kyrkan all viktig information till folket genom att prästen ålagts att läsa upp Kungl. Maj:ts kungörelser. Under 1800-talet hade också landshövdingen rätt att få sina budskap upplästa. Cirkulären skulle varje församling binda in och förvara för dem som ville läsa de fullständiga texterna. Gudrun Sandén gör sammandrag av texterna och Börje lägger in dem i databasen och på hemsidan. 1800 A4 sidor. Landshövdingen kungörelser 1816-1839 finns också bokform i 4 volymer (1308 sidor).

Lokalhistorisk dokumentation

Det kulturhistoriska material som samlats in framförallt genom Börje Sandéns lokalhistoriska studier i 40 år och som ligger till grund för böcker och skrifter sammanförs nu i en särskild skriftserie och trycks i upplagor om något 10-tal häften, som finns till försäljning. Allt efter behov utökas upplagan.

Soldater och Dragoner i Håtuna och Håbo-Tibble

Gun Björkmans mångåriga projekt i ämnet finns nu på vår hemsida

Torp och torpare i Håtuna Socken

Förteckning över dagsverkstorpore och arrendatorer under herrgårdarna i Håtuna
Gun Björkmans inventering finns på hemsidan och i fem 40-sidiga häften i A5-format.

Book on Demand - utgivning av böcker i ett fåtal exemplar

Vi dokumenterar nu våra forskningsresultat i tryckta häften och/eller inbundna böcker i mycket begränsat antal. Ett sätt att "säkerhetspara" vårt arbete. De digitala medierna förnyas ständigt och kan inte utan konverteringen till nya medier läsas i framtiden. Läs om detta på annan plats.

Arkeologidagen, sista söndagen i augusti, utlyst av Raä arrangeras sedan många år av UKF. Även arrangör för Kulturhusens dag några gånger. Se hemsidan.

Register av olika slag - listan uppdaterad 2009-10-23

Ortnamnsarkivets kort för alla orter i Upplands-Bro

Vi har en databas med en komplett uppsättning av Ortnamnsarkivets i Uppsala ca 6000 kort för Upplands-Bro. Många ortnamn finns i olika varianter och vissa orter kan ha väldigt många kort som visar namnets förändring genom tiderna. Korten har tillkommit under lång tid, genom att forskare gjort kortfattade anteckningar, när de läst om orterna i olika källor. När man söker efter ett "namns äldsta belägg" går man till något av Ortnamnsarkiven i landet. Äldsta upptecknade ortnamn i Upplands-Bro är Spånga ute på Thorestas golfbana; det är från mitten av 1100-talet. Almarestäket har flest antal kort - 311 stycken. Databasen är så konstruerad att programmet hittar ortnamnskorten oberoende av vilket namn du använder: S:t Eriks slott/borg, Almare-Stäket/Almarestäket eller Stäket.

Ortregistret för Upplands-Bro

Förteckningen över orterna i kommunen omfattar mer än 2000 namn. I den summan ingår såväl ortnamnskortet i Uppsala som senare tillkomna namn. Inga nyskapade namn finns i detta register. Statistiska, topografiska och historiska notiser om orterna införs successivt. Dessutom har databasen ett särskilt fält där intressanta texter till historiska handlingar läggs in. Så småningom kommer den att finnas tillgänglig på bibliotekens datorer. Se [hemsidan](#).

Jordeboksregister

Jordeböckerna låg till grund för beskattningen. De började upprättas av Gustav Vasa 1535. Med data från 15 utvalda år kan gårdarnas utveckling följas fram till 1875. Storleken på gården kan avläsas liksom stavningen genom tiderna. Man får veta om, och när, gården varit skattegård, frälsegård, kronogård eller tillhört kyrkan. Se [hemsidan](#).

Jordeboken för 1720

Detta är en komplett jordebok för samtliga gårdar vid skatteberäkningen 1720. Förutom skatten får man veta vem som ägde gården och vem som eventuellt arrenderade den.

Äldre lantmäterikartor

Vårt register omfattar nästan alla äldre skattdokument, skifteskartor och andra anteckningar som förvaras på Kartverket i Gävle. Alla kartor som varit värda att fotografera har vi som färgdiagram (för läsbarhetens skull i många utsnitt, ca 300 diabilder). De håller nu på att tryckas i häften med storleken A4.

Fornlämningsregistret - tre stora pärmar för de sex socknarna

I början av 1980-talet fick vi kopior av Raä:s fornlämningsregister över Upplands-Bro. Det kompletteras genom utskrifter från Raä:s hemsida. Numren har vi överfört till våra storskaliga ekonomiska kartor. Kopior av såväl kartor som beskrivningar har ställts till bibliotekens och mättningskontorets förfogande.

UKF:s hembygdsregister

UKF har en förteckning över var faktauppgifter av många olika slag finns förvarade. Det kan gälla böcker, vissa kapitel ur böcker, artiklar i tidskrifter, uppsatser - såväl vetenskapliga som lokala skildringar, officiella rapporter från institutioner, småskrifter, tidningsurklipp, intervjuade personer med bandinspelningar och eventuella utskrifter, hänvisningar till historiska dokument. Fasta sökrutiner finns bl a för tema, författare, ort. Innehållsförteckningar för enskilda pärmar kan tas fram med några tangentryckningar på datorn. Registret omfattar för närvarande över 30 000 poster och/eller filer, varav en del består av upp till 20 A4-sidor.

Med hjälp av s.k. hyperlänkar byggs nu ett **"Register över registrerat materiel"**. Det fungerar som en hemsida på den egna datorn - ett sätt att systematisera datorns egen katalog. Versionen på hemsidan fungerar som ett systematiskt register.

UKF:s hemsida på Internet

Sedan april 1996 har UKF:s internetsidor utökats väsentligt. Här återfinns naturligtvis våra utåtriktade aktiviteter, men det mesta utrymmet består av upplysningar om bygden. Sidorna uppdateras regelbundet och nya sidor tillkommer ofta, eftersom vi inte behöver invänta tid hos någon datakonsult - och inte heller har råd att anlita någon. Från 2004 har vi bytt webhotell eftersom det gamla inte kunde utöka kapaciteten. Vi har nu också eget s.k. domän-namn. Adressen blir då enklare: (www).ukforsk.se

På internetsidorna kan du bl. a. finna information om fornborgar, hålvägar, skålgropar, runstenar, labyrinter, ortnamn, jordeböcker, kartor, vikingarnas forntida färder, Håtuna-leken, Dalupproret 1743, Almare-Stäket, Rösaring, Grafitgruvan, Rövärgrottan/Fridegårdsgrottan, offentliga kungörelse från predikstolen (1800 sid)

En särskild avdelning upptar rapporter från arkeologiska utgrävningar och andra resultat av UKF:s forskningsverksamhet.

Som en extra säkerhetskopia finns hemsidan sparad i ett Portabelt Data Format = PDF-fil som kan läsas på olika typer av datorer. Den omfattar f.n. över 10 000 sidor.

Ett urval av artiklar på vår hemsida

- *många av dem finns i Nyhetsbrev*, som du finner på biblioteken i *Upplands-Bro*

Märkesåret 1809 - revolution - tillkomsten av ny regeringsform (2009)	
Brogårdsarkivet - pdf-fil = CD = inbunden bok 700-sidig	(2008)
Torp och torpare i Håtuna socken	(2006-02-06)
Tolkning av sockennamnet Näs	(2005)
Hela serien av Nyhetsbrev finns i lättläst format på hemsidan	(2004-06-01)
Fornsigtuna - tolkning av källskriftern från 1612	(2003-12-12)
Rånmordet i Bro. Sista avrättning i Bro	(2003-12-02)
DN-artikel om Hushållningsjournalen	(2003-10-01)
Fifty years with the Cult Site of Rösaring. Börje Sandén	(2002-11-30)
Kungörelser - Låssa kyrkas arkiv	(2002 -2005)
När Sverige öppnade dörren för folket	(2002)
När Sverige är ordförandeland i EU	(2001-03-03)
Vad skrev Falukuriren om Börje Sandéns föredrag i Falun?	(2000-11-30)
Arkeologi i Upplands-Bro (rev.)	(2000-08-25)
Fornsigtuna - Arkeologidagen 2000	(2000-08-20)
Tankar kring händelserna 1743 jämte memorial	(2000-06-26)
Dalkarlsbacken och Ryssgraven	(2000-06-26)
Hur blev Rövärgrottan litterär?	(2000-05-27)
Datorn i hembygdsvetenskapens tjänst (rev)	(1999-08-26)
Budkavle från Dalarna - Dalkarlsvägen	(1999-08-26)
UKF:s bokutgivning	(1999-08-26)
Book on demand - att trycka böcker efter behov	(1999-08-25)
Rösaring - "grand tour"	(1999-08-25)

Aktuellt för UKF

Mars.

Lär känna din bygd. Skällsta Säteri

Hela vårprogrammet

Exkursioner - Föredrag - Studiebesök

Håtuna i gammal tid

Fornsigtuna/Sighnildsberg och Hätunaleken

Vårens "grand-tour", sön, 16 maj, går till då även en hitills obeaktad faktor tas upp till diskussion.

Hur lokalhistoria bedrivs och dokumenteras

Tammsvik kursgårds verksamhet och historia

Två Brobor på 1700-talet. Första romanen på svenska

- Upplands sydligaste järnmanufaktur

Värmbild av vikingen har ändrats.

- Sägner om hur ryssarna skövade Sigtuna
- Ingvar den vittfarne

Nu har vi ljudillustrationer

- Ortsbor berättar - Amatörteater i Bro
- Bro d'River Boys

Dalupproret

- Inledande artikel
- Förteckning över 20-talet artiklar
- Tal till minnet av Dalupproret 1743, Börje Sandén
- Sverige nära inbördeskrig.

Rösaring - Fornsigstuna

50 years with the Cult Site of Rösaring

ur Viking Heritage Magazine

Fornsigtuna

Övrigt

Kungl Maj:t:s Kungörelser från 1800-talet

Vad hände? Ur Låssa kyrkas arkiv

UKF:s senaste bok - sänkt pris

- Tidskrift från 1700-talet i bokform, 3 delar

- För första gången med modern stavning, 600 ill.

Debatt

* Rivningen av godsmagasinet i Bro

* Offentlighetsprincipen och representativ demokrati

* Stockholm 750 år - kontroversiella

frågor kring Stockholms grundläggning

Minnesvärt

500-årsminnet av riksmötet vid Kungsängens kyrka

1502. Musik, sång, tal av B. Sandén

Book on demand

- Utgivna böcker

UKF:s hemsida

Startsidan 2004-03-19

Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut (index)

Ämnesområden - översikt

Sevärdheter i Upplands-Bro

- kortfattat med länkar till utförligare information

Rapporter / Uppsatser

Arkeologi i Upplands-Bro

Ortsbor berättar - även ljudillustrationer

Hembygdsberättelser

Det hände i Upplands-Bro -

hembygdsboken

- kommentarer till blivande nyutgåva

- Fornsigtuna - kapitlet i hembygdsboken

- Rösaring - kapitlet i hembygdsboken

Vad är UKF?

Mer om UKF

Böcker och skrifter

Book on demand

Datorn i

hembygdsforskningen

Hembygdsföreningar o.dyl

Musik - Barbershop

Viss litteratur

Ark

Vi har bytt Webbhotell och har domän-adress

<http://www.ukforsk.se> ukf@ukforsk.se

Senaste nytt:

Rånmordet i Bro. Ny kunskap kring händelsen.

Johnny Ljung

En arbetarkvinnas liv, Maj Hallberg, Håtuna 31

Håtuna Krönikebok Edwin Hedin 40 sid

Dåtidens Rapport och Aktuellt ca 500 sid

Nyheter/Uppdateringar av faktaartiklar

UKF:s program - utflykter, studiebesök, föreläsningar

UKF:s program åren 1987-2003 - föredrag,

exkursioner m.m.

Debatt

Några länkar till hemsidor av intresse för våra besökare

[Upplands-Bro kommuns Webb-sida](#)

Kulturnät Sverige: Institutioner Föreningar

Hembygdsforskning

Utbildningsradion: Aktuella program Forntiden TV-universitetet

Svensk Historia.nu: Arkiv Forskning Länkar

Nordisk Arkeologi: Institutioner Populär historia

Nytt på runfronten

Läs vad [InternetWorld](#) säger om UKF:s hemsida

Snabbvisning - 200 [representativa UKF-sajter](#) i sökmotorn Goggles urval

En sammanslutning av amatörforskare inom det kulturhistoriska området.
En förening driver institutet - för närvarande drygt 300 medlemmar
Arkivforskning, historieforskning, ortnamn, arkeologi
Verksam i Upplands-Bro sedan 1987
Forskar om hembygden
Föreläser om resultat och nyheter
Producerar böcker inom våra ämnesområden
Projektgrupper kring gårdsarkiv, ortnamn, kommunhistoria
Exkursioner, studiebesök, musik med historisk anknytning
Studiecirkel med släktnamnshforskning, gamla handstilar, arkivalier
Bygger upp databaser med ortnamn, jordeböcker, kartor
Sänder fyllig medlemsinformation ca 4 ggr om året

Medlemsinformation

UKF håller kontakt med sina medlemmar genom *Nyhetsbrev 2-3* gånger om året. Alla som har internet *kan dessutom få e-postnyheter*. Skicka ett mail så vi får din adress. Alla nyhetsbrev finns på hemsidan i sökbar form. Åren 2001-2004 fick medlemmarna vår *tidskrift Kultur & Historia 1-2* gånger om året. Uppl. ca 400 ex.

Uppdragsverksamhet

En icke oväsentlig del av våra inkomster härrör från uppdragsverksamhet av olika slag. Det kan vara föreläsnings- och guideuppdrag från kommun och organisationer, ibland genom kursgårdarnas förmedling och tidigare genom Print on Demand åt andra.

Häradskartorna

De första moderna ekonomiska kartorna började utges 1860. Man startade i södra Uppsala län med kartor över Bro och Håbo härad. Eftersom dessa kartor gjordes innan järnvägen byggdes har vi här en bra bild av det gamla agrarsamhället. Här finner man exempelvis att största byn i Bro låg runt kyrkan. Vi säljer kopior i färg för 100:- För en kostnad av 30:- kan vi erbjuda faksimilutgåva av den utförliga beskrivningen. Gäller Bro härad.

UKF:s metod att ge ut böcker i mindre upplagor - "Book on demand"

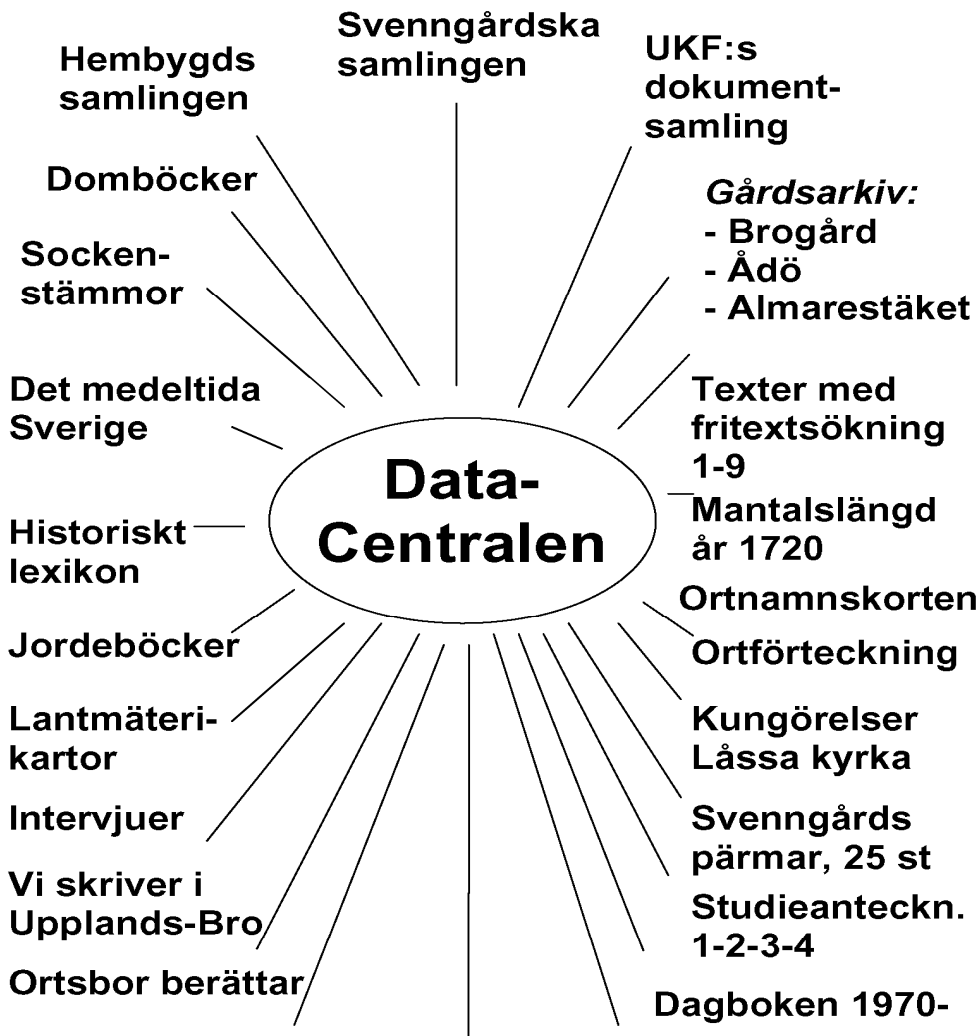
Vår uppmärksammade metod från 1998 - troligen unik i världen - är överspelad, eftersom tryckerierna nu också erbjuder tryckning i 100-tal i stället för 1000-tal. Vårt framträdande på tre datormässor i Stockholm de första åren av 2000-talet visade att det gick att göra fullödiga böcker, rikligt illustrerade i färg, trådbundna och med hårda pärmar på standard maskiner. Fram till 2004 producerade vi drygt 20 böcker åt hembygdsföreningar och enskilda personer. Det fanns inga färdiga datorprogram för standarddatorer och dito skrivare. Det krävdes därför viss förmåga att inte göra så som programmeraren tänkt sig. Hur vi gjorde finns i historik på hemsidan och i tidigare upplagor av detta informationshäfte.

Vi hjälper inte längre föreningar och privatpersoner i samma utsträckning som tidigare

Vi hänvisar nu till de nya/förbättrade program som gör det möjligt att på egen hand genomföra processen ända fram till inbindningen enligt nedanstående beskrivning.

Rekommenderad metod år 2006

Du kan sida för sida skapa boken i exempelvis det spridda ordbehandlingsprogrammet Word. Det är praktiskt att ge varje kapitel en egen Wordfil. Kapitlen kan vara olika långa. När allt ser bra ut och den viktiga korrekturläsningen gjorts sparar du filen i PDF-formatet direkt från Word. När alla konverterade filer är OK kan du antingen skriva ut varje kapitel för sig om sidantalet är en multipel av 4 eller slå i hop alla PDF-kapitlen till en enda PDF-fil. Jag har skrivit ut inlagorna till böcker på över 350 sidor på vår 11 år gamla laserskrivare utan hårddisk genom att skriva ut sidorna i grupper om 40 (10 A4/A3 ark med 4 boksidor på varje ark). De viks och falsas sedan till häften. Om du lärt dig manuell bokbindning binder du ihop så många du vill ha. Det går kanske att komma överens med någon bokbindare som har maskinell bokbindarutrustning om det rör sig om många böcker. Med utskriftsformatet Bokvikning i WORD behöver boken inte konverteras till PDF.

Ovanstående genomsöks automatiskt

Fristående databaser: *Hushållningsjournalen 1776-1813, 2000 artiklar*
Ortnamns-sällskapets register över orter

\\disp\datacent.doc

Sökfunktionen för UKF:s databaser

Ett gemensamt söksystem för drygt 30 databaser visar mycket snabbt var ett visst sökord finns representerat. Successivt blir innehållet i nytilskott åtkomliga även via "fritextsökning". Totalt över 30000 texter. Separata databaser är Hushållningsjournalerna 1776-1813 och Ortnamnsarkivets Namnspalten, publicerad i UNT.

UKF:s databaser - datoriserade register (år 2004)

Sedan 1984 har forskningsmaterial som samlats i pärmar i form av kopierade sidor ur böcker, tidskrifter, rapporter, anteckningar, manus till artiklar, dispositioner och sammanfattningar införts i ca 35 enskilda databaser. Det mesta av materialet finns inom ett gemensamt sökprogram för sekunds snabb åtkomst.

UKF:s hembygdssamling, ca	3530	Ortnamn / gårdar	
Ortnamnskorten fördelade på	1852	<i>Huvuddatabasen gård.dbf</i>	2143
- totalt ca 6000 kort		<i>Gård2.dbf</i>	23
Brogårds arkiv, hist. handl.	478	<i>Gård3.dbf</i>	331
Ådö arkiv, hist. handl.	50	Intervjuade pers 38+50	88
Almarestäket. Hist. handl.	262	Vi skriver i Upplands-Bro	59
UKF:s hist. handl.	67	Urklipp	7
		Historiskt lexikon	65
Anteckningar i databaser	1078	Dagboken	5167
<i>A-filer (fritext)</i>	799	Årtal av visst intresse	71
<i>B-filer (fritext)</i>	237	Almarestäket	262
<i>D- & E-filer 2 + 40</i>	42	Jordeboken år 1720	203
		Det Medeltida Sverige	89
Anteckningar i textfiler		Anteckningar / excerpter i fritextsökning	
<i>T-/stud/stud2/stud3/stud4</i>		textfil Studieanteckn I. Disp/föredr	126
73 + 19 + 87 + 17 (196)	2334	textfil2 Studieanteckn II / hela texter	71
Svenngårds saml.		textfil3 Svenngårds pärmar	79
- huvudfil,	585	textfil4 Ortsbor berättar	222
- domböcker,	506	textfil5 Kungörelser - författningar	66
- sockenstämmoprotokoll,	214	textfil6 Studieanteckningar III äldre	
- årliga räntan,	66	294	
Ortregister för Uppl-Bro,	2134	textfil7 Vi skriver i Upplands-Bro	13
		textfil8 Register	66
Summa dataposter / datafiler	13156	textfil9 Prioriterad korrespondens - ego	25
Jordeboksregistret,	2398	<i>(upp till 20 A4-sidor/enhet)</i>	
<i>Bro</i>	471	Summa dataposter / datafiler	9420
<i>Låssa</i>	290		
<i>Näs</i>	330	<u>Ej inom gemensamma sökprogrammet</u>	
<i>Ryd</i>	398	Hushållningsjournal 1776-1813, (frisök)2100	
<i>Håbo-Tibble</i>	390	Namnspalten,	2345
<i>Håtuna</i>	519	Ortnamnsällskapets årbok,	221
		Dito äldre samling	104
Lantmäterikartor,	1038	Summa bägge spalterna	
<i>Bro</i>	187	dataposter / datorfiler	30782
<i>Låssa</i>	133	<i>Kungörelser:</i> Kungl Majts ca 800 A4; Landshövdingen 1300 A4; Domkapitlet 110 A4 <i>Ortsbor berättar:</i> 430 A4 <i>Vi skriver:</i> 420 A4 <i>Nyhetsbrev:</i> 430 A4, <i>Research:</i> 500 A4 <i>Brogårdsarkivet</i> över 700 A4-trycksidor <i>Register över registrerat UKF-material</i>	
<i>Näs</i>	124		
<i>Ryd</i>	117		
<i>Håbo-Tibble</i>	190		
<i>Håtuna</i>	287		
Summa	3436		

Lantmäterikartor över de sex kyrksocknarna i Upplands-Bro

Kartorna är fotograferade med småbildsformat i färg under 1970-80-talen på Lantmäteriverket i Stockholm/Gävle och på länsstyrelsen i Stockholm, ofta med flera utsnitt från varje karta. 24 diabilder förvaras översiktligt i kassetter (A4) av genomskinlig hårdplast. Med lupp blir all text läsbar vid ljusbord eller i fält. Totalt ca 500 dia. De användes bl.a. för identifiering av ett 60-tal ödetorp och ödebyar vid framtagningen kommunens **Turistkarta 1982, ny uppl. 1998**. Nu slutsåld. Textdelen finns på UKF:s hemsida, liksom UKF:s egen Upplands-Bro- karta, med länkar till kommentarer. Digitalisering pågår.

UKF:s publika aktiviteter 1987 - 2009

Man kan få en uppfattning om vilka historiska synpunkter som går att lägga på Upplands-Bro genom att bl a studera de föreläsningar, exkursioner och studiebesök som UKF gjort sedan starten.

1987

Föredrag:

- Introduktion och metodikgenomgång; Curt H Dahlgren, Börje Sandén
- Uppland reser sig ur havet. Den geologiska utvecklingen; Börje Sandén
- Uppland befolkas - Utvecklingen 4000-500 f Kr; Börje Sandén
- Samhällsorganisationen får fastare form 500 f.Kr-1000 e.Kr Börje Sandén

1988

Föredrag:

- Kristendomen segrar 1000 - 1500 e. Kr, Börje Sandén
- Sverige frigör sig. Centralmakten utvecklas; Curt H Dahlgren
- Hur arkeologen arbetar. Exempel från Rösaring och Fornsigstuna; Siv Wikström
- Från urgermanska till modern svenska. Språkets utveckling; Curt H. Dahlgren
- Vad finns i våra arkiv? Hur bedriver man släktforskning?; Agneta Allerstav
- Stäket I - Biskopsborgen och herrgården; Börje Sandén, Curt H. Dahlgren
- Herrgårdar i Upplands-Bro; Lars Sjöberg
- Människor i Upplands-Bro I: Jakob Mörk, en politiskt obekvämt präst; Börje Sandén
- Bebyggelse under olika tider i Upplands-Bro; Cecilia Hammarlund.

1989

Föredrag:

- Människor i Upplands-Bro II: Jakob Mörk - en språklig nydanare; Torkel Ståhlmarck.
 - Stäket II: Borgens historia genom 400 år; Göran Dahlbäck
 - Människor i Upplands-Bro III: De fattiga och de rika, ett forskningsprogram; Lundsjö.
 - Från Almarestäket till Ådö. Vad händer kring våra historiska platser? Börje Sandén
 - Hålvägar - vad är det? Jan Helmer Gustavsson
 - Sportdykaren som amatörarkeolog; Lennart Karlsson
 - Vad betyder amatörarkeologen för bevarandet av kulturarvet i Norden? K-E Mörk
- Herrgårdskonsert på Ådö; gårdsarkivet presenteras; Allerstav, Stenström. M-L. Eriksson
- Exkursioner: - De nyfunna hålvägarna vid Draget; Börje Sandén - Hålvägarna vid Flottsund, Björklingeån, Dragby; Börje Sandén

1990

Föredrag:

- Varför historia? Något om historielösheten i samhället och om den lokalhistoriska forskningens ökande betydelse. Kaj Janzon.
- Ingvar den Vittfarne och andra vikingatida utlandsfarare. Mats G Larsson.

Herrgårdskonsert på Brogård: Start för studiet av gårdarkivet;

Exkursion: Anunds hög med labyrinten på Badelundaåsen. John Kraft.

Studiebesök: Antikvarisk-Topografiska-Arkivet. ATA

- Riksarkivet och Krigsarkivet, Lars Ericson
- Kommunarkivet; Kjell Stensson

1991

Föredrag:

- Släkt- och hembygdsforskning på 1500-tals-material. Jan-Christer Strahlert
- Vad hände egentligen den 19 juni 1743 på Tibble gästgivargård? Börje Sandén.
- Arkeologens resp. språkforskarens syn på våra rötter. Curt H Dahlgren
- Sigtuna - kungsgård och stad redan från början. Sten Tesch.
- Stockholms utveckling till huvudstad. Lars Ericson.

Exkursion: Båtfärd till Birkagrävningen på Björkö. David Damell.

Studiebesök: - Genealogiska föreningen. Jan-Christer Strahlert

- Nordiska museets bibliotek och bildarkiv.

1992

Föredrag:

- Tinget i Bro på 16- och 1700-talen. Malte Andreasson.
- Adolf Hitlers barndom, ett annorlunda perspektiv på nazismen, Lars Allerstam
- Rösaring II: Hur gammal är trojeborgen? John Kraft.
- Folkskolan 150 år - Skolor och undervisning i Upplands-Bro. Ruben Lindberg

Herrgårdskonsert på Lennartsnäs; Bruno Niklasson.

Studiebesök: Faktarummet i Stockholms stadsmuseum. Brita Pettersson.

Exkursioner: - Rösaring I; Gå med slagruta. Arne Groth.

- Nyfunna dammanläggningar i Bro- och Lejondalsområdet. Börje Sandén.

1993

Föredrag:

Rikshistoria på hemmaplan - historiska året 1993

- Rösaring, 2 föreläsningar; Börje Sandén.
- Fornsigtuna, 2 föreläsningar. Börje Sandén. Tore Gannholm
- Sigtuna Nyckelsten; Börje Sandén.
- Håtunaleken; Börje Sandén.
- Almarestäket - S:t Eriks slott, 2 föreläsningar. Börje Sandén. C von Warnstedt.
- Dalkarlsbacken; Börje Sandén.
- Dalupproret 1743, 2 föreläsningar. Börje Sandén. Lars Ericson
- Upplands-Bro - statarkommunen. Börje Sandén.

Exkursioner - historiska året 1993

- Rösaring. Börje Sandén.

- Dalkarlsbacken-Ryssgraven. Börje Sandén.
- Fornsigstuna-Signhildsberg. Börje Sandén.
- Tibble Gästgivargård - Dalupproret 1743. Börje Sandén.
- Almarestäket - ärkebiskopsborgen. Börje Sandén.
- Tibble och Syltaområdet. Börje Sandén. Gudrun Sandén.

1994

Föredrag:

- Bro härad under medeltiden. Attundaland. Sigurd Rahmquist
- Prästen, sockenstämman och tinget - brott och straff i svenskt lokalsamhälle under 1700-talet. Björn Furuhausen.
- I huve't på en patriark. Bruks- och herrgårdsmiljöerna. Christer Ericsson.
- Häradsbesvären under Frihetstiden / Gustavianska tiden. Exemplet Bro.Anders Claréus.
- Berg och jord i Södra Uppland I. Karl Erik Perhans.
- Forttida färder - vikingafärder; Börje Sandén.
- Städer och urbanisering kring Mälaren; Lars Nilsson.
- Eriksgatan; Lars G Holmblad.
- Kungsgård och världsarv på Adelsö. Solveig Brunstedt.

Exkursioner: Berg och jord i Södra Uppland II. Karl Erik Perhans.

- Arkeologidagen: Ryssgraven - Hålvägarna och fornborgen vid Draget

Herrgårdskonserter på Almarestäket med Musikhistoria, tre gånger. Börje Sandén, Bro d'River Boys and Girls. Cembalo, Hammarflygel, sånggrupp

Studiecirklar:Tolkning av handskrifter. 2 cirklar

- Medeltida orter - Det Medeltida Sverige 1:7, Kaj Janzon

1995

Föredrag:

- Runristningar under 1800 år. Curt H. Dahlgren
- Fornborgarna i ny belysning. Michael Olausson
- Bord Duka Dig - måltidens historia från forntid till nutid, Maud Ekblad
- Bilder från utgrävningarna vid Rösaring 1981-82. Fritidsarkeologerna.

Studiebesök: Riksarkivet och Det medeltida Sveriges forskarcell, Kaj Janzon

- Stiftelsen Musikkulturens främjande, privat musikmuseum på Riddargatan.
- Nordiska museets Folkminnesarkiv, Fotosamling, Topografiska arkiv

Exkursioner:

- Båtfärd till Birka. Universitetets utgrävning. Lena Holmquist-Olausson
- Bussrundtur: Rösaring - Fornsigstuna - Almarestäket. Börje Sandén
- Hålvägar i Uppland. Draget - Flottsund - Dragby. Börje Sandén
- Arkeologidagen: Rösaring. Börje Sandén
- Cykeltur med Bros lokalhistoria, Börje Sandén
- Fornborgar i Upplands-Bro, Michael Olausson, Börje Sandén

Herrgårdskonserter Hallwylska palatset. Musiksällskapet, Börje Sandén

- Lennartsnäs: Chopins samtliga valser. Johan Westre

1996

Föredrag:

- Ur Forskningsinstitutets bildarkiv. Nya och gamla färdvägar till lands. Upplands-Bro

genomfartsled i århundraden. Börje Sandén

- Bland torpare och fattighjon. Fattigvårdsfrågor i gången tid med exempel från Järfälla och Upplands-Bro. Bengt Borkeby

- Arkeologiska undersökningar i Ryssland. Det äldsta Ryssland och Ruriks borg. Ingmar Jansson, arkeologiska institutionen vid Stockholms universitet.

- Arkeologiska undersökningar i Fornsigstuna 1984 - 1988. Fritidsarkeologerna inom hembygdsrörelsen visar bilder och berättar.

- Arkeologiska undersökningar i Upplands-Bro 1981-1988. David Damell, ledare vid sju grävningssäsonger ger sin syn på Rösaring och Fornsigstuna.

- Var kommer vi ifrån, vart är vi på väg? Curt Dahlgren, Bengt Borkeby, Gudrun Sandén

- *Tema arkeo-astronomi*. Tre föredrag av Jens Tellefsen, Tekniska högskolan.

1) Stonehenge, 2) Newgrange, 3) Megalitgravarna i Falköpingstrakten.

- Människans historia. Genesis - Noa - Nutidsmänniskan. Curt Dahlgren presenterar de senaste rönen inom paleontologi, språkvetenskap och DNA-forskning.

- *Tema grannkommuner*:

1) Järfälla. Järfälla från Stäket till Barkarby. Bengt Borkeby, Järfälla.

2) Enköping. Doktor Vesterlund som person och läkare. Olle Törnberg, Enköping.

Exkursioner:

- Tre guidade visningar av pågående arkeologiska undersökningar vid Draget. (maj).

- Arkeologidagen 1996. Fornsigstuna / Signhildsberg. UKF arrangerar för 3:e året

- Guidad visning av pågående arkeologiska undersökningar vid Draget. (september).

- Bussfärd till Linnés Hammarby, Linné-trädgården och Botanikum i Uppsala. Exkursionen avslutades med besök på orangeriet med framlidne Bro-bon Olle Hedins katussamling. Ett samarbetsprojekt med kulturföreningen Daphne.

Herrgårds- och slottskonserter

- Lennartsnäs. "Igor Stravinsky i ord och ton". Kjell-Inge, Margareta, Magda Svensson

- Lennartsnäs. "En poet i toner". Kjell-Inge och Margareta Svensson berättar och framför musik av Robert Schumann. UKF/Musiksällskapet.

- Lejondal. Julens sånger och dikter. Bro d'River Boys.

Övrigt:

- "Öppet hus". UKF:s sektioner visade sin verksamhet .

- UKF sålde böcker, visade sin verksamhet vid Historiskt Festspele på Ridderholmen.

- UKF deltog vid julmarknad i Bro Centrum.

1997

Föredrag:

- Sigtuna förr och nu. Fredrik Styrfält. "Sigtuna ovan jord".

- Almare-Stäket, ett medeltida frälsegods. Sigurd Rahmqvist, DMS.

- Arkeoastronomi. Boyne Valley på Irland, Jens Tellefsen.

- Spår av kungens män. Curt Dahlgren refererar Maja Hagermans bok.

- Astronomiska synpunkter på processionsvägen. Astronomen Curt Roslund.

- Kultplatsen Rösaring i ny belysning. John Kraft.

- Vad hände egentligen vid Tibble gästgivargård 19 juni 1743? Börje Sandén berättar.

- En märklig kvinnogestalt - Olof Skötkonungs dotter. Arkeologen Rune Edberg.

- Astronomisk tolkning av hållristningar. Astronomen Göran Henriksson.

Studiebesök och Exkursioner:

- Stockholms stadsarkiv

- Guidade vandringar under pågående utgrävningar vid Draget.

- Biskops-Arnö; ärkebiskopssätet och Håbo-bygden, Birgitta Östlund.

- Arkeologidagen 1997 - Mälardalens äldsta vallanläggning vid Draget.

Herrgårdskonsert:

- Gällöfsta - Julens sånger och dikter. Bro d´River Boys.

- Biskops-Arnö; ärkebiskopssätet, Birgitta Östlund; cembalomusik Börje Sandén.

Övrigt: Historisk forskning i Upplands-Bro. Arbetsgrupperna.

- Assurspelen - marknad och idrott på vikingavis. Tre dagar, Thore Isaksson.

- Resan Rom-Rösaring. Historisk show på Hist. museet. 4 föreställningar. Dahlgren m.fl

1998

Föredrag:

- Från Bro till Bysans. Lars G Holmblad och Curt Dahlgren.

- Vad kan man läsa ut av Assurs sten? Curt Dahlgren.

- Arkeoastronomi - Seminarium: Curt Roslund, Göran Henriksson, Jonathan Lindström.

- Offentlighetsprincip-representativ demokrati och Stora Daldansen. Börje Sandén.

- Kommunsymbolen. Curt Dahlgren. Bildväv av Gudrun Sandén.

- Rom och Germanien - ett ödesdigert möte. Hans Furuhausen.

- Rösaring - fruktbarhetsdyrkan - andra aspekter på den gamla kultplatsen. B. Sandén.

Utställningar:

- UKF:s verksamhet presenterades på Galärvarvet. Kommunsymbol, Assurstenen m.m.

- Bro bibliotek. 10 år med UKF.

Studiebesök:

- Skokloster bibliotek. Elisabeth Westin Berg.

Exkursioner

- Fältvandring vid arkeologiska undersökningsområdet vid Stora Ekeby/Rösaring.

- Arkeologidagen 1998, Almare-Stäket Ärkebiskopsborgen. B. Sanden - C. Dahlgren.

- Ingvarstenen och grafitgruvan i Håtuna. Börje Sandén.

Herrgårdskonsert:

- Brogård. Bellman. Docent Torkel Stålmärck och Bro d´River Boys.

1999

Föredrag

- Runor från urtid till nutid, Curt Dahlgren

- Dalfolkets arbetsvandringar till Stockholm. Trons Lasse och Runar Tommila.

- Jörgen Martinssons, Antikrundan - kåserar om konst och antikviteter.

- Vikingens vardag, runstenshuggaren Janne Jonsson. Överfors gård.

- Bronsåldersmannen från Granhammar, arkeologen Jonathan Lindström.

- Egnahemsrörelsen i början av 1900-talet, Carl Gunnar Jansson.

- Hednagudar och hövdingadömen i det gamla Skandinavien, John Kraft.

- Järnframställning i äldre tid, Antikvarie Lars Löthman.

- Forntida glas - även i Upplands-Bro. Lars Henricsson.

Studiecirkel i runtsolkning - Curt Dahlgren

Exkursioner

- Signalstenarna, Sigtuna Nyckelsten, Thorsåtra m.m. Börje Sandén.
- Rösaring - "grand tour", Börje Sandén.
- Arkeologidagen 1999. Assurstenen / Kommunens logotype, Dahlgren/Sandén.
- Vandring i Håbo-Tibble kyrkby, Carl Gunnar Jansson, Börje Sandén.
- Cykeltur till Brogård och Tegelbruket. UKF/Bro hembygdsförening.

Studiebesök

- Bolindermuseet i Kallhäll. Kåre Andersson.
- Runstenar och forntida hantverk. Besök på Överfors gård, Janne Jonsson.
- Kulturhusens Dag. Bro järnvägsstation. Börje Sandén

2000

Föredrag:

- Flygkonstens utveckling - långvarig personlig erfarenhet som flygare. Ulf Windslow
- Trä och dess kulturella betydelse från forntid till nutid. Lothar Schroeder
- Vägen i kulturlandskapet. Jan-Olf Montelius, chef för vägverkets museum i Borlänge
- Museum Gustavianum. Då, nu och i framtiden. Museichef Ing-Marie Munktell.
- Utan bilen stannar Sverige. Jonas Gawell, f.d VD i Bilindustriförbundet

Kulturcaféer - 9 tillfällen

- Musikunderhållning med Mats Liljeholm-Kuoppala; Kungsängens folkdansgille; Svea Livgardes Musketerare; Fråga Börje om Upplands-Bros historia.

Exkursioner:

- Fornsigtuna - "grand tour". Heldag med Börje Sandén
- Bussresa genom kommunen. ledare Börje Sandén och Peter Bratt, läns museet.
- Hembygdsföreningarnas heldag med Sverige Hembygdsförbund Riksstämman
- Arkeologidagen 2000: Fornsigtuna - Signhildsberg

Invigning av UKF:s lokal "Forum Assur"

- Officiell invigning av Vitterhetsakademiens sekreterare Ulf-Erik Hagberg och Ing-Marie Munktell, Uppsala universitet med gäster från Stockholms universitet, Hembygdsförbundet, kommunens tjänstemän och förtroendevalda och många fler.
- Öppet hus med besök av ca 130 personer

Övrigt: Minnet av dalfolkets arbetsvandringar. Möt upp när gruppen passerar Bro

2001

Föredrag: - Föremål berättar - Jörgen Martinsson. berättar om publikens gamla pryglar

- Europa genetiska historia, Curt Dahlgren
- Tidiga spår av Sveariket. Förf. John Kraft redogör för sin nya bok
- Vad gör UKF. Visning av verksamheten i UKF:s lokal, Kungsängen

Exkursioner: - Stäksön - "grand tour" med Börje Sandén

- Hur Rövargrottan blev Fridegårdsgrottan. Börje Sandén

Studiebesök: - Armémuseum. Museichefen Johan Engström

2002

Föredrag: - Historia och bilder från två resor i Sovjetunionen "i vikingars kölvatten"

- I Leif Erikssons kölvatten. Med kajak i östgrönländska farvatten. Bo Palmehorn.

- Tidsbilder 1776-1813. Gudrun Sandén ger exempel hur Hushållningsjournalerna.
- När Sveriges allmoge var samlad på Näs äng. 1502. Börje Sandén, minneshögtid.
- Jan Fridegård - forntiden och folkkulturen, Ebbe Schön.

Exkursioner: - Draget - "grand tour". Gudrun Sandén

- Arkeologidagen: Granhammarsmannen. Jonathan Lindström.
- Dödisgruppen i Rösaringsåsen och Rösaring. Fruktbarhetsdyrkan, Börje Sandén

Studiebesök: - Nordiska museets arkiv.

- Språk- och folkminnesarkivet i Uppsala

2003

Föredrag: - De hvita nätterna. Märkliga himlafenomen. Johnny och Conny Ljung

- Tre kungar på Trälhavet. Gudrun Vällfors
- Om gudinnan i Härnevi och kulten vid Rösaring. Börje Sandén.
- På åsnerygg genom Konungarnas och Drottningarnas dal. Egypten, Börje Sandén.
- Berg och jord i Upplands-Bro, med inriktning på istiden. Karl-Erik Perhans
- Vi bekantar oss med stjärnhimlen. Observatoriet. Conny / Johnny Ljung, Ola Karlsson

Exkursioner: - Almarestäkets kulturlandskap. Bl.a borgruinen. Bengt Borkeby

- Besök vid Djupdal. Börje Sandén. (repris)
- Tre konungar på Trälhavet. Rundtur med båt, Gudrun Vällfors
- Bussrundtur i Upplands-Bro, del av guideutbildningen

Studiebesök: Nordiska museets arkiv. Bengt Borkeby

2004

Föredrag: - Lär känna din bygd. Tammsviks kursgård. Historik. UKF:s forskningsprogr.

- Lär känna din bygd. Skällsta säteri. Håtuna i gammal tid / Fornsigstuna. Börje Sandén
- Vi bekantar oss med stjärnhimlen, Kvistabergs observatorium. Repris 2 ggr
- Högkulturer i USA före Columbus. Tre föreläsningar av Jens Tellefsen
- Från Magna Sunnerdahls hemskola på landet 1911 till dagens naturbruksgymnasium
- Den gränslösa lokalhistorien. Börje Sandéns föredrag på Stockholms universitetet

Exkursioner: - Grafitgruvan i Skällsta, Håtuna. Harald Agrell

- Fornsigstuna - grand-tour
- Arkeologidagen - Fornsigstuna

2005

Föredrag: - På ångbåtarnas tid - Lennart Rydberg, Stiftelsen skärgårdsbåten

- Kungsängen i gammal tid. Gamla kartor, dokumentära bilder äldre / nyare . B.Sandén
- Bro häradsallmänning. Sveriges minsta. Skogvaktare Joachim Tiefensee
- Farvattnen vid Stäket-Ryssgraven—vikingatid till nutid. Börje Sandén
- Finska krigsbarn i Sverige. Timo Ekholm
- Unionskrisen 1905 speglad i makarna Dyrssens brevväxling, Evabritta Wallberg.
- Hur vår bygd blev inblandad i grundläggande politisk historia. Börje Sandén.

Exkursioner: - Natur och Kultur vid Ådö. Joachim Tiefensee, Mille Eriksson, B.Sandén

- Almarestäket Grand-tour, Bokskogen, Dalkarlsbacken. Börje Sandén
- Arkeologidagen 2005. Draget - vägsystem - hålvägar - fornborg - kultplats. B. Sandén

Konsert: - Klassiska klanger. Konsertpianist Johan Westre. Bro d'River Boys and Girls Mozart, Schubert, Bach, Bellman, Marie Fredriksson, Barber Shop,

2006

Föredrag: Historien om Aspviks kvarn och den märkliga Wallerska tuben. Jonny Ljung
Kyrkherdarnas roll på 1700-talet, Carin Bergström.

- Runstenskurs, Jan Owe. Två föreläsningar + exkursjon
- Håtunaleken 700 år. Börje Sandéns föredrag i Håtuna kyrka.

-Boksläpp: Vernissage av Agrarboken på Thoresta gård

Exkursjoner: Grand-tour—Djupdal och Rösaring; Besökt några runstenar, J Owe.

Arkeologidagen: Stora Ekeby och Rösaring. B. Sandén. Artikel i Populär Arkeologi

2007

Föredrag: Almarestäket 2007, Olav den heliges seglats år 1007. B. Sandén

- Ledung och socken bildning, John Kraft om sin bok 2006
- Broprästen som skrev romaner. Torkel Stålmarch
- Olav den heliges seglats i Mälaren 1007-08. Omnämnda namn. Börje Sandén
- Stockholms Blodbad och Almarestäket. Lars Ericson Wolke
- Sunnerdahls skola i Säbyholm. Gudrun och Börje Sandén m.fl.
- Bros historia i gamla dokument och kartor. Brogårdsarkivet. G o. B Sandén
- Linné-minnen i U-bro. Människans ursprung. Gudrun och Börje Sandén

Exkursjoner: Mjöl- och sågkvarnar från 17-1800-talen; Börje Sandén

- Busstur till arkeologi / historia. Börje Sandén. m.fl.

- Arkeologidagen - Almarestäket. Börje Sandén

Konsert: Bro d'River Boys bl.a. Barbershop. Båtsällskapets lokal

Övrigt: UKF visade sin verksamhet vid årets Fest i Byn i Bro centrum

2008

Föredrag: Gamla kartor och dokumentära bilder i Kungsängenområdet. 2 ggr. BS.

- Gamla kartor och dokumentära bilder i Broområdet. B.Sandén;
- Naturens okända krafter. Clas Svahn;
- När Kungsängen skrev rikshistoria, 1502,1517,1743. B.Sandén;
- Ingvar den vittfarne och Jarlabanke. Myntskatten i Sigtuna. Curt Dahlgren.

Söndagssalonger - kultur i hemmiljö: **1: Konstutställning:** Sofie Hedin. Vernissage:

Gudrun Sandén, bildväv. Olaus Magnus karta 1539. *Piano och dikt, Melodram:* Westre-Sandén. **2. Gitarrmusik och flöjt.** Pascal Jardry/My. *Historik om begreppet Salong.*

Exkursjoner: *Lilla Ullevi och Draget.* B.Sandén.

Arkeologidagen Fornsigstuna-Signhildsberg

2009

Föredrag: *Gamla mynt från Bro och Låssa,* Conny, Johnny Ljung; *Märkesåret 1809.*

Årsmötet. Börje Sandén; *Märkesåret II,* Klint och finska föreningen

Granhammarsmannen, förf. Jonathan Lindström berättar om sin nya bok

Söndagssalonger: **3: Förklädd gud.** Inspelning från 1972. *Märkesåret - Det glömda året,*

Börje Sandén. **4: Bro d'River Boys.** **5. Kvistaberg:** *Musik och konst* Bro d'River Boys,

Roger fällman, *naturmålning,* Sophie Hedin, *skulptur,* Gudrun Sandén, *bildvävar*

Exkursioner: Arkeologidagen - Lilla Ullevi och Rösaring;

Busstur: Märkesåret 1809-I. Savolax och Karelen. Kulturhusens dag. Bro kyrka, Frenden, Säbyholm, Låssa kyrka, Savolax, Karelen, Spånga, Kvistaberg,

Arkeologidagen Lilla Ullevi och Rösaring

Konserter: Julmusik på Klint; Julens sånger och dikter, Tillinge kyrka;
Konst- och musikveckan i Junsele (Bro d'River Boys).

Utställning: Kungskalaset i Kungsängen.

UKF:s icke offentliga engagemang

I ovanstående förteckning över *offentliga* arrangemang har UKF varit initiativtagare eller medarrangör. Vid ännu fler tillfällen har UKF anlåtts av organisationer, institutioner, kommuner och enskilda personer för föredrag, guidningar, buss-, båt-, cykel- och vandringsturer. Sådana engagemang ger vanligtvis inkomster till föreningen. Såsom ideell förening betalas nämligen inga arvoden till dem som ställer upp. Sådana uppdrag är tillsammans med medlemsavgifterna UKF:s viktigaste inkomstkälla. Fram till 1996 fick föreningen ett årligt verksamhetsbidrag på som högst tio tusen kronor. Dessa bidrag upphörde när Kulturnämnden avskaffades. Därefter har det funnits möjlighet till bidrag för vissa projekt. Vi har nu vissa förhoppningar om att kommunen åter inför ett årligt bidrag till kulturföreningar.

Länken 'Mer om UKF' på hemsidans första sida berättar mer om vår verksamhet.

Stadgar, protokoll med promemorior, årliga verksamhetsberättelser, förteckningar över inkomstbringande uppdrag och tjänster bl.a. föredrag, guidningar, buss-, båt-, cykel-, vandringsturer.

UKF:s skrifter (urval)

Upplands-Bro - från då till nu. UKF:s *nya* hembygdsbok 2006. Stort format, 280 sidor Jordbruk, kommunikationer de senaste 150 åren. Säljs på biblioteken 190:-

Vad hände egentligen? Del 1. Almare-Stäket - Stockholms blodbad. 150:- ; **Del 2.**

Skolan i Upplands-Bro.100.- **Del 3.** Dalupproret 1743 - "Stora daldansen". 180:-

Hednagudar och hövdingadömen i de gamla Skandinavien. John Kraft, Västerås. 220:-

Ledung och sockenbildning. John Kraft, Del 3, 2005 240:-, 290:- inkl porto

Hundra adelssläkter med anknytning till Upplands-Bro. Kjell Stensson. 320 s, 220:-

Lokalhistoriska dokumentation, 40-tal skrifter: 30:-/50:-

Utförligare beskrivning av **våra böcker på hemsidan** www.ukforsk.se,

Vill du veta mer om vår verksamhet, delta i den, eller stödja den?

Sekreterare: Börje Sandén, Målarvägen 19. 197 30 Bro

tel. 08-582 413 55 (telesvar) för samtal även 08-582 405 15.

e-post: ukf@ukforsk.se

v.ordf Ulla Zetterberg, Ådö skogsväg 5, 197 91 Bro, 08-582 423 86

Ordf: Curt H Dahlgren, 0708-44 22 48

Gustav III:s Boulevard 115 4 tr 169 74 Solna

Medlemskap: Sätt in 150:- på pg 27 58 94-4

E-post: ukf@ukforsk.se

Internet - hemsida: <http://www.ukforsk.se>

Utskrift 2010-10-18